

Conxa Comas Riu

LA MILITÀNCIA. EL TREBALL

Jo recordo que quan vam venir aquí l'any 71 o 72, jo vaig ser professora de francès un any a l'institut de Manresa, al Lluís de Peguera. I recordo especialment també amb molta angoixa el paper de la direcció de l'institut envers mi, perquè va ser un paper molt persecutori. Per tant, intuïen alguna cosa. El primer que van intuir va ser que jo vaig demanar només dos dies de permís per casament i van dir: *"això és un casament civil"*. I això els va posar immediatament en alerta. Cada vegada que hi havia una vaga d'estudiants jo era controlada i vigilada. Jo, però, no els dirigia mai [els estudiants]. El meu nivell d'implicació política no estava mai amb els estudiants de l'institut.

I un dia van permetre que entrés a l'institut l'Anselmo, el comissari, i que m'interrogués sobre una famosa... només em va demanar sobre una professora de francès que estava en un institut a Amposta, que jo no coneixia de res. Em demanaven insistentment per aquesta dona, que era una militant comunista coneguda del PSUC.

És a dir que, per tant, la policia sí que havia tingut referències meves abans del 75, però jo vaig trobar en aquell moment que estaven molt poc assabentats de res. Em demanaven per una senyora amb qui jo no tenia cap mena de contacte.

No vull dir que hi hagués una persecució directa, però sí una actitud, diguem-ne, en contra. En aquell moment hi havia a la direcció de l'institut (això sí que ho recordo) el senyor Llorc de director i el cap d'estudis em sembla que es deia Lansac, un professor de Física que recordo que era del nucli més dur de la direcció. Jo em vaig sentir molt malament professionalment. En canvi, dintre el meu departament jo tenia de cap el senyor Balaguer, que va ser una bellíssima persona sempre i que es va portar amb mi sempre correctament.

Jo no els donava -em semblava a mi- motius dintre del Centre. Però és clar, sí que érem tots perillosos ideològicament. I penso que tenien raó. Posàvem en qüestió tot el sistema amb certes coses que nosaltres contestàvem allà dintre, fins i tot pel que fa a l'aspecte pedagògic.

Mai va ser obertament. Mai ningú no se'm va dirigir obertament dient: *"escolta, tu milites en algun partit?"* O sigui, tot era subtilment. S'havia d'interpretar. Mai [no era] per una via directa. Però, és clar,

permetien a la policia que entrés a interrogar-me a l'institut. Vaig veure que era clar que era una jugada molt forta. Jo crec que probablement la policia va anar a demanar allà i llavors ells, en comptes de dir: *"escolti, a l'hora que aquesta senyora surti d'aquí li van a demanar el que vulguin"*, van permetre que es fes allà dintre.

Em consta, no podria situar a quin any, però una vegada vàrem tornar amb el tren de Barcelona a Manresa. Hi havia Mossèn Junyent i vam estar parlant amb ell. No sé qui érem... tres o quatre o cinc. L'endemà, el comissari Anselmo anava a veure el meu pare dient que fes el favor de controlar la seva filla i de veure amb quines amistats es trobava perquè comentava determinades coses. Sobre una conversa que teníem al tren, tot i que no era gens comprometedora.